

Interpellasjon v/Stig Abrahamsen (FrP) - Umyndiggjøring av friske mennesker - Tolga-saken

Interpellasjon

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret		

Saksbehandler: Ordfører	Arkivsaknr.: 2018/7704-2

Ordføreren har mottatt slik interpellasjon:

Tolga- saken har opprørt hele Norge. Saken har vist hvordan enkeltmennesker blir lidende som følge av kommunenes urettmessige inngripen, og at menneskelig svikt i kommunen har medført umyndiggjøring av friske mennesker i strid med lov, forskrift og retningslinjer.

At personer i Norge kan bli erklært for å være psykisk utviklingshemmet uten at legen har møtt og undersøkt vedkommende person, er svært urovekkende og jeg vil forsikre meg om at dette ikke skjer i Askøy kommune.

VG har kartlagt ti år med offentlig registrering av psykisk utviklingshemmede i norske kommuner. Kartleggingen viser at norske kommuner har økt antall registrerte psykisk utviklingshemmede med over tre tusen personer i denne perioden. Det er mer enn hva som forventes som følge av befolkningsøkningen. Noen kommuner har hatt en kraftig økning av antallet psykisk utviklingshemmede i perioden. Ekspertene påpeker at det ikke er grunn til å tro at antallet psykisk utviklingshemmede har økt i befolkningen. De mener det er mer sannsynlig at antallet har gått litt ned. Her kan selvsagt bedre diagnostiseringsverktøy spille inn, men tallene som avdekkes er faretruende høye.

Det er en reell fare for at flere mennesker i Norge har blitt utsatt for lignende maktovergrep fra offentlige myndigheter som det man ser i Tolga-saken. Jeg vil understreke viktigheten av at vi overholder de lover og retningslinjer som er nedfelt til vern av enkeltmennesker som befinner seg i slike sårbare situasjoner.

Regjeringen har tatt initiativ til iverksetting av en ekstern gjennomgang av saken. Dette er helt nødvendig. Samtidig har vi et lokalt ansvar for at mennesker i Askøy kommune ikke har blitt eller blir utsatt for denne type maktovergrep.

Hva har ordfører gjort i kjølvannet av Tolga-saken for å kartlegge om noen i Askøy kommune er feildiagnostisert og utsatt for samme type maktovergrep som i Tolga? Vil ordfører ta initiativ til å kartlegge om dette også kan ha skjedd i Askøy kommune, samt ta initiativ til å se på kommunens rutiner er tilstrekkelig gode for å sikre at ikke tilsvarende feil kan skje i fremtiden?

Ordfører gir følgende svar:

Rutinen for at en med diagnosen psykisk utviklingshemmet skal komme med på oversikten som danner grunnlag for økte inntekter til kommunen, er at personen eller pårørende søker om en tjeneste, der diagnosen og behov for bistand er grunnlaget. Dersom personen får tildelt tjeneste fra helse- og omsorgstjenesteloven vil han/hun bli registrert og rapportert inn til staten.

Det er gjort en gjennomgang på de 110 personene i kommunen som har denne diagnosen i dag og som mottar en tjeneste, og det er ingen grunn til å tro at noen er feildiagnostisert. Det er lege/psykologspesialist som har den direkte informasjonen om den enkelte pasient, og disse opplysningene er taushetsbelagt. Vi har tatt kontakt med leger/psykologspesialister for å understreke rutinene i dette sett i lys av Tolgasaken, og kommuneoverlegen vil følge opp dette framover.

Det er flere enn 110 personer i Askøy som har diagnosen psykisk utviklingshemmet, men som ikke mottar tjenester. De er ikke med på listen kommunen melder inn til staten.

Det er ikke konstruert tjenester eller tiltak, eller bedt om diagnoser, for å få flere på en liste for økte inntekter.

Terje Mathiassen
ordfører